

Un tast de... 'Paraula de jueu',
de Martí Gironell PUNT DE VISTA. Planes 4 i 5

Protagonistes Àngels Martínez
Exdiputada de CSQP Nacional. Planes 18 i 19

EL PUNT AVUI +

2,50€

DIUMENGE • 23 d'agost del 2020. Any XLV. Núm. 15460 - AVUI / Any XLII. Núm. 14330 - EL PUNT

NACIONAL I EUROPA-MÓN

P6-9 i 20-21

El PIB caurà un 10%

PREVISIÓ • Aragonès pronostica en deu punts la baixada a Catalunya

Pressió del PP perquè l'Estat torni a manar en sanitat

PETICIÓ • Demana a Sánchez la gestió dels fons d'ajuda de la UE

Personal sanitari atenent un home, ahir al matí, a la porta d'un mòdul del CAP Sant Pere, per fer-li la prova PCR ■ ACN

Prevenició màxima a Reus

Ritme discret en la recollida de mostres a la capital del Baix Camp

116116-1203561L

ESPAI PISCINES
GRQP Ens banyem?
BOTIGUES A BANYOLES I OLOT
DELEGACIÓ MARESME
Tel. 902 107 208
www.espaipiscines.com

#CATALUNYALLIBERTAT

La sentència Lluís Puig, nou as a la màniga pel suplicatori

Pels eurodiputats, els pot fer guanyar a l'Europarlament

NACIONAL. Plana 10

Farré accessibilitat

pujaescales
tel. 609 314 500 www.farre.es

PUNT DE VISTA

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

Conselldelectors:

Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Keep calm

Miquel Berga

Velocitat

Sembla que la pandèmia ha desacelerat la vida. La gent potser ja no té tanta pressa ni ganes de veure món. Tots estem aprenent a veure el que tenim a davant del nas, cosa més àrdua i complicada que no pas veure catedrals gòtiques acompanyats d'un guia amunt i avall. La velocitat sempre ha estat lligada a deliris futuristes, però ara, amb la forçada lentitud del present, ja n'hi ha molts que s'hi conformen. Aquell home tan pacient i tossut, en Gandhi, ho tenia clar: s'ha d'anar molt amb compte amb la pressa perquè, quan es va en la direcció errònia, la velocitat és irrellevant. És una afirmació que no té retop. Voldria pensar que en la cosa del "procés" català els que prometien independències en quatre dies hauran rellegit Gandhi. Ni que sigui perquè ell sí que va aconseguir la independència (amb moltes complicacions posteriors) de l'Índia, tot i que al davant tenia el poder colonial més potent del moment. Aquell home coneixia els anglesos, havia estat educat a l'anglesa, i sabia com se'ls havia de marejar. Sense pressa. Per mesurar la velocitat necessària s'ha de tenir molt en compte la magnitud de l'objectiu. Devem al col·lega d'aquest diari, l'amic Josep Valls, la transcripció del que en podríem dir el Josep Pla oral. Els seus reculls de la veu conversadora (o els monòlegs) dels darrers anys de la vida de l'home de Llofriu són un complement impagable de la seva obra. Valls anota els únics moments en què Josep Pla anava a tota pastilla. Sembla que Pla ho deia amb aquestes paraules: "Quan em demanen on vaig tan cremat els dic: «On vol que vagi? A fer el pipí número 14 del dia!»" A certes edats, no és la història sinó la pròstata el que obliga a acceleracions inesperades.

EDITORIAL

El 'modus operandi' d'una empresa familiar

Abans de passar com a investigada per l'Audiència Nacional, Corinna Larsen s'ha desfogat a gust en una entrevista a la BBC. El motiu pels quals l'antiga amant de Joan Carles I s'ha volgut explicar amb pèls i senyals a la ràdio pública britànica són irrellevants. Els detalls sobre la seva relació sentimental amb el rei emèrit, si es vol, material per a la premsa del cor. Ara bé, l'empresària alemanya deixa anar tres càrregues de profunditat que fan trontollar els fonaments de la Casa del Rei i toquen, per tant, no només l'emèrit, sinó també Felip VI. L'amiga entranyable de l'antic cap d'estat espanyol, com la va definir l'entrevistador, va dir que Joan Carles I no no-

més té el compte ja conegut de Panamà, sinó que en té centenars repartits per tot el món. Primera càrrega. Va explicar, tot seguit, que la Casa del Rei funciona com una "empresa familiar" des de fa 40 anys utilitzant el mateix 'modus operandi'. Segona càrrega. I la tercera, aquesta ja revelada anteriorment: va assegurar que havia estat assetjada i amenaçada de mort ella i els seus fills si parlava amb la premsa. La fiscalia tindria una beta impressionant per investigar, i el Congrés, per estirar els fils de la presumpta corrupció, però ja ens han dit que la manta de la inviolabilitat del cap d'estat és prou ampla, espessa i impermeable per tapar el que calgui. Des del poder insten el poble

a respectar la presumpció d'innocència dels poderosos, en aquest cas de l'emèrit i el rei actual, quan el que haurien d'exigir és llum i taquígrafs. Haurien de reclamar que s'aclareixi si la Casa del Rei funciona com una empresa familiar, en comptes de censurar que es digui. Perquè, si realment aquest era el 'modus operandi' durant 40 anys, és versemblant que el més preparat de la casa, Felip VI, no en tingues constància? L'exonera de qualsevol responsabilitat fer abdicar el pare, treure-li la representació institucional i l'assignació pública i fer-lo marxar de la Zarzuela, després d'haver renunciat a una part de l'herència? A la Casa del Rei se li ha descontrolat l'estratègia.

La vinyeta. Fer

La frase del dia

Pere Aragonès

VICEPRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

“La sortida a la crisi no serà amb retallades com el 2008, sinó amb més drets, redistribució de riquesa i generació d'oportunitats”

Ombres d'agost

Imma Merino

'Plein soleil'

Tot i que Visconti va fer que encarnés la bondat a *Rocco i els seus germans*, Alain Delon és possiblement un dels actors cinematogràfics més inquietants i, em sembla, portadors d'una ambigüitat que, com a mínim, du a la desconfiança. René Clement ho va saber ex-

plotar a *Plein soleil*, l'adaptació que, el mateix any 1960 en què va rodar-se *Rocco i els seus germans*, va realitzar de la novel·la *L'enginyós senyor Ripley*, de Patricia Highsmith, publicada només un lustre abans a propòsit d'un personatge reprès en relats posteriors de l'escriptora nord-americana. Delon, doncs, hi encarna Tom Ripley, un estafador al qual, sense tenir-ne consciència perquè el noi és hàbil per amagar-ho, un multimilionari nord-americà paga un viatge al sud d'Itàlia amb la idea que convenci el seu fill (Philipp Greenleaf, que, lliurat al *dolce far niente* amb la seva xicota Marge, assumeix un altre actor, Maurice Ronet, força pertorbador) per tal que retorni a Nova York i dis-

senyi vaixells per a la constructora naval de la família.

Amb la seva mirada tèrbola, que sempre fa pensar que el personatge calcula encara que ho dissimuli amb una submissió al bufat Philipp que hi juga i l'humilia, Alain Delon, bellíssim, aporta un aire demoníac a Tom Ripley. Tanmateix, transmet una seguretat en ell mateix aliena a la idea amb la qual Highsmith va concebre un impostor que, més enllà de la supervivència, ho és perquè no s'agrada i vol ser un altre. El cas és que, com a la novel·la, el Ripley de Delon mata Philipp i el suplanta, però, diferentment, se-dueix Marge, s'obvia la seva homosexualitat i, finalment, és atrapat per la policia

en un afegit moralista que contrasta amb l'ambigüitat del film. Si en parlo, és perquè, és clar, a ple sol s'hi sent la calor de l'estiu i l'olor de la sal marina mentre que els ulls verds de Marie Laforet (Marge) resplendeixen i brilla el tors nu de Delon al timó d'un veler. Aquesta imatge figura a la coberta de l'edició de *L'enginyós senyor Ripley* publicada a la col·lecció La cua de palla. És millor que la imatge de l'edició més recent d'Edicions 62 amb Matt Damon, en primer pla, i al darrere Jude Law i Gwyneth Paltrow, protagonistes d'una altra adaptació de la novel·la que va dirigir Anthony Mingella l'any 1999. Continuarà: demà *Foc en el cos*, Lawrence Kasdan, 1981.

HERMES COMUNICACIONS SA

President Editor: Joan Vall Clara. Comercial: Eva Negre, Maria Àngels Taulats, Eduard Villacé i Josep Sánchez. Webs i Sistemes: Josep Madrenas. Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch. Comunicació: Albert París.

EL PUNT AVUI*

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
972 18 64 00. Güell, 68. 17005. Girona

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. Vicedirectors: Emili Gispert i Toni Muñoz. Directors adjunts: Joan Rueda, Miquel Riera i Xevi Sala. Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Carles Sabaté i David Brugué (Nacional), Anna Puig i Núria Astorch (Comarques Gironines), Pilar Esteban (Europa-Món), Xavier Castellón (Cultura i Espectacles), Montse Martínez (Apunts), Pere Gorgoll (Necrològiques), Marcela Topor (Catalonia Today), Manel Lladó (Fotografia), Jordi Molins (Disseny), Ramon Buch (Disseny web), Quim Puigvert (Llengua), Jaume Batchellí (Producció) i Antoni Dalmau (Tancament).

A la tres. Xevi Xirgo / xxirgo@elpuntavui.cat / @xevi_xirgo

‘Juan Carlos I’, la sèrie

Ja ho vaig dir en una ocasió, però és que a mesura que van passant els dies ho veig cada cop més clar i no sé què estem esperant. Aquesta setmana s'ha sabut que la quarta temporada de *The Crown* s'estrenarà a final d'any i que, finalment, n'hi haurà dues més, fins a la sisena, que incorporaran l'actriu australiana Elisabeth Debick en el paper de la princesa Diana. L'han seguit, l'èxit de la sèrie que retrata el regnat d'Isabel II, des del seu casament, el 1947, fins pràcticament l'actualitat? Què esperem? Ho vaig dir setmanes enrere i ho repeteixo. Què espera Netflix a fer un *The King* inspirat en el rei Joan Carles I? Si el problema és que *The King* ja existeix perquè ja es va estrenar una pel·lícula amb aquest nom, que li posin *Juan Carlos I*. Seria una gran sèrie. La sèrie. Amb un guió insuperable. El capítol inicial, és clar, amb l'aparició estel·lar del Generalísimo dictador passant-li

“‘The Crown’ estrenarà aquest any la quarta temporada, i aviat rodaran la cinquena i la sisena. Què esperem?”

el relleu com a cap d'estat. S'hi podria recrear la seva adolescència, la seva joventut i seva segona joventut (tot i que necessitarien unes quantes actrius secundàries) i, com passa a *The Crown*, s'hi podrien recrear també les converses més íntimes del matrimoni reial (quan en tenien, és clar). Podrien rodar la majoria de les escenes a Espanya, però també a Botswana. I hi podria apa-

reixar tota la família reial i les seves magnífiques relacions i negocis (la infanta Cristina i l'Urdangarin, més que un paper, hi tindrien un paperàs, no?). No sé quantes temporades hauria de tenir, però segur que hi hauria d'haver un capítol titulat *Lo siento, me he equivocado, no volverá a ocurrir*. Amb Corinna Larsen (i d'altres) apareixent i desapareixent. Ah, i la darrera temporada, a Abu Dhabi. Fins i tot Pedro Sánchez hi tindria un paperet. I quan ja tothom es pensés que s'acaba, hauria de sortir l'escena de l'altre dia de la princesa Leonor, quan en una visita en un barri de Palma una nena li va preguntar: “¿Qué quieres ser de mayor?” La reina Leticia no la va deixar respondre, la va interrompre: “Lo que quiere ser, no; lo que tiene que ser.” Podria acabar així, amb un “Continuará”. No sé què espera Netflix. Si no la fan, l'hauríem de pagar nosaltres. I si fem un Verkami?

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Alexandre de Riquer

■ Cal agrair al vostre diari la doble plana que va dedicar el dissabte dia 15 d'agost a l'Alexandre de Riquer, ben il·lustrada i amb un text de síntesi molt acurat de l'Eva Vázquez. Un article que participa de la commemoració del centenari d'aquest artista que per les causes que estem vivint quasi ha passat desapercebut. Tot i la seva pròdiga producció pictòrica, cartellística, d'il·lustrador, poeta, crític d'art, col·leccionista, bibliòfil, etcètera, la seva orientació britànica i simpaticitzant amb els preraphaelites i la cultura anglesa no va obtenir mai l'èxit de tots aquells que volien ser parisencs i defensar una estètica francesa.

L'Eva Vázquez el situa històricament i artísticament en el seu lloc i ens fa saber que una de les grans aportacions a l'efemèride serà la recuperació de la seva obra poètica, que ens ajudarà a entendre millor l'obra de l'artista de Calaf.

DANIEL GIRALT-MIRACLE
Barcelona

Normes internes abusives del Banco Santander

■ Vull expressar la meua ràbia i impotència pel que considero una estratègia abusiva en matèria testamentària per part del Banco Santander, que s'aprofita de la bona fe i el desconeixement de la legalitat que tenim les persones afectades.

Vuit mesos després de la mort del nostre parent, encara no hem rebut la part de l'herència que tenia dipositada en aquesta entitat. El gener del 2020, el banc ens va lliurar el certificat de posicions i la llarga llista de documents que necessitava que li facilitéssim. La pandèmia ens va impedir obtenir-los abans, però al juny ja els hi havíem enviat tots. Llavors ens van obligar a obrir un compte a la seva entitat i ens van dir que el dividend d'aquella mateixa setmana ja hi estarien ingressats els diners, però han passat dos mesos i encara no hi són. Si vas a reclamar, l'única resposta és que ells no saben res, que “això ve de dalt”. Si demanes pel director, està de vacances.

Increïble. I el munt de persones que deuen estar en la mateixa situació!

PERE LLADÓ
Mataró (Maresme)

Sísif
Jordi Soler

De reüll. Cati Morell

Quarantenes preventives

Tinc un amic holandès que viu a Mallorca. Aquesta setmana ha decidit anar a Holanda a veure la seva família. Té un vol d'anada i tornada amb la previsió de quedar-se allà dues setmanes. Però la seva sorpresa ha estat quan la família li ha dit que celebren la seva voluntat de visitar-los però que és millor que un cop a Amsterdam es quedi tancat a casa seva, fent una quarantena preventiva de dues setmanes abans no vagi a visitar ningú. No és obligatori, però la seva família creu

Es pot permetre Sánchez condemnar destinacions turístiques?

que és millor prevenir, ja que arriba d'una zona de risc. I no el volen veure ni a dos metres de distància. Ell assegura que no ha tingut cap símptoma des que es va decretar l'estat d'alarma (que ell va passar a Holanda). I que és molt curós per evitar contagis involuntaris: respecta les distàncies, porta la mascareta quan surt i es relaciona

amb altra gent i es renta les mans sovint.

Quina informació tenen a Holanda, o a qualsevol país de la UE, sobre la situació a l'Estat espanyol perquè una família decideixi tenir el seu fill o el seu pare en quarantena? No el volen veure ni a dos metres de distància! Quina és la imatge de l'Estat espanyol a Europa? Es pot permetre el govern de Pedro Sánchez condemnar destinacions turístiques com ara Catalunya i les Balears per una mala gestió de la Covid?

Les cares de la notícia

DIRECTOR GENERAL DE L'OMS

Tedros Adhanom Ghebreyesus Un bri d'optimisme

Enmig de les males notícies que arriben d'arreu del món, i de Catalunya mateix, sobre l'evolució de la pandèmia, el director general de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) indica que abans de dos anys s'haurà pogut erradicar la malaltia. Tant de bo.

PRESIDENTA DE LA COMUNITAT DE MADRID

Isabel Díaz Ayuso

Pressió amb contradiccions

Després d'haver-se passat setmanes demanant al govern espanyol de poder gestionar la pandèmia des del govern autonòmic, la presidenta madrilenya, amb el rebrot més important de l'Estat, no té cap problema ara a exigir comandament únic contra la Covid.

FILÒLEG

Enric Blanco Piñol

Feina de recuperació

El filòleg Enric Blanco Piñol acaba de publicar a l'editorial Punctum els anomenats *Quaderns Kodak*, la llibreta de notes del pintor i gravador català Enric-C. Ricart, un mirador privilegiat a l'art català dels anys vint i trenta. Una gran feina de recuperació i divulgació de l'art.

Un tast de... 'Paraula de jueu', de Martí Gironell

Paraula de jueu

Columna

Autor: Martí Gironell

Gènere: novel·la històrica

Pàgines: 432

Preu: 21,50 €

L'any 1315 una riuada destrossa el pont de Besalú que el constructor Prim Lombard havia aixecat 300 anys abans sobre el Fluvià. El 1337, les dues comunitats de la vila, cristians i jueus, es decideixen a unir esforços per reconstruir-lo, perquè s'han adonat que és una infraestructura essencial per a l'expansió i la posició comercial de la ciutat. El mestre d'obres Pere Baró rep l'encàrrec d'aixecar-lo de nou. El projecte il·lusiona els vilatans i, en especial, en Kim, un jove i astut jueu descendent dels Lombard, que se les empenca per ser admès en les obres del nou pont, i retre, així, un homenatge als seus avantpassats.

Un judici ràpid al carrer

Alt, ben plantat, mitja cabellera i cara colrada pel sol de treballar a peu d'obra, Pere Baró feia tan sols un parell de dies que havia arribat a Besalú des de Perpinyà. El viatge amb el carretó on duia les eines i altres estris que necessitaria per treballar havia durat quatre dies. Li havien recomanat evitar la ruta de la costa, que connectava Perpinyà i Girona passant per Elna, Cotlliure i Empúries, perquè era plena de saltamarges. Es va estimar més resseguir la muntanya. Era un camí més feixuc però segur, força fressat, i que els mercaders feien servir per tragar bestiar, llana, sal, oli, espècies i altres mercaderies. Això sí, la neu i el glaç l'havien acompanyat gran part del trajecte, sobretot en passar pel coll del Pertús. I ben segur que en alguns revolts obacs, força perillosos, s'hi quedarien uns quants mesos.

Quan va arribar a Besalú, abans d'acudir a l'audiència que tenia acordada amb un dels procuradors, tenia pensat deixar les pertinences a la que seria la seva nova llar a partir d'aleshores. L'havien allotjat en una casa noble del cèntric barri de la Força. En passar per davant del mercat, va quedar impressionat amb la parada dels esclaus. L'erenou que hi havia al voltant d'aquell entarimat estava en consonància amb l'expectativa que generava el producte que s'hi oferia. Va comprovar que no despertava la mateixa reacció la compra d'una sarraïna que tot just acabaven de vendre com a serventa que l'atenció que suscitaven dos homes negres que, emmanillats de mans i peus, van aparèixer davant de la concurrència.

En veure aquells gegants de carbó, la multitud va emmudir de cop. El seu aspecte infonia respecte: cepats i fornits com eren, tothom es preguntava com els devien haver capturat si s'intuïa que tenien una força sobrehumana.

Un tercer home, raquític i amb una cara eixuta i arrugada com una pansa, va sortir a escena. Es va passejar per l'entarimat mentre se'ls mirava de dalt a baix. El públic assistent havia anat fent un silenci que semblava impossible d'aconseguir en un mercat. Aquell home eixarreit era l'amo de la parada d'esclaus i, segons va dir, com a bon venedor que era, es disposava a explicar la història d'aquells dos exemplars únics i singulars.

Baró es va allunyar de la tarima i es va internar pel mig del mercat. Era un matí fred d'hivern i es va calar el barret verd de feltre fins a les orelles i es va arreglar la capa que duia a les espatlles perquè estava glaçat. Va passar a prop de les parades de vianda i de fruita. Eren alguns dels productes més ufanosos d'aquelles hortes que havia vist en arribar, als afores de la ciutat. La diversitat d'olors i colors era embriagadora. Forners, carnisers, peixaters, petits comerciants que oferien dolços, pastissos i bunyols, coacs i pans, mandonguilles, pastissos de carn, fritures de tota mena, venedors de fruita seca, de begudes, d'oli. Tots els gremis hi eren representats i omplien metres i metres de la muralla, un taulell al costat de l'altre. Terrissaires, fusters, cistellers, ferrers que fabri-

caven dagues, coltells, espases i tota mena d'armes de guerra. També s'hi podia veure algun mestre de brigoles, que mostrava el seu talent dibuixant uns plànols per construir algun artefacte, adroguers, perfumers que mercadejaven ungüents, xarops, preparats medicinals i terapèutics. Venedors de teixits i d'instruments de música, adobers, sabaters, mercaders que comerciaven amb espècies portades de ben lluny i amb sabó, que desprenia una aroma fresca i dolça que contrastava amb la pudor de les pells que adobaven just al costat.

Les campanes del monestir van tornar Pere Baró a la realitat. No volia fer tard i va passar tan de pressa com va poder per entre les parades fins a enfilarse cap a la plaça, pel carrer del Canó, quan, de sobte, el va escoltar un home.

—Déu vos guard. Sou Pere Baró, el mestre constructor? —li va preguntar.

—Sí, jo mateix. Qui ho vol saber?

—Soc Arnau Aulina, el saig del mercat.

Corpulent, de mirada ferma però serena, Aulina anava armat amb una maça, un bastó amb el cap gros i rodó que li conferia l'autoritat necessària per fer-se respectar. Era un funcionari que depenia de la cort reial i que solia ser l'encarregat d'executar les resolucions judicials, fer les citacions, perseguir els delinqüents i fer complir les penes que dictava la cort.

—M'han ordenat que us acompanyi fins a casa del senyor de Sales —va explicar-li mentre li dedicava un mig somriure embotit en un vestit de color d'ala de mosca que s'estrenyia amb un cinturó que li feia sobresortir una panxa prominent.

—Us ho agraeixo —va respondre Baró, i el va seguir pels carrerons que desembocaven a la plaça Major.

Es van aturar davant d'un edifici majestuós i distingit. L'havien advertit que la façana de la casa de Ramon de Sales li cridaria l'atenció. El senyor de Sales era un membre destacat de la baixa noblesa de la vila reial de Besalú. Baró va aixecar la vista per observar els detalls de la façana i les mènsules que sostenien els dos balcons, que reflectien l'art del mercadeig del propietari de la casa. Es va fixar en les imatges esculpides a sota del tercer balcó, que tenien a veure amb la justícia. S'hi veien una figura amb la bossa buida a la mà dreta, el carceller amb les claus de la garjola i un lladre emmanillat.

—Aquell d'allà, el que ensenya la llengua, explica que, per a un venedor, la capacitat oratòria és important —va explicar-li Arnau Aulina—. I aquella figura que es posa les mans al cap diu que a un bon comerciant sempre l'assetgen els problemes.

Baró va assentir.

—Us esperen a dalt, al primer pis, mestre Baró —li va indicar aleshores Aulina.

—Molt agrait —li va dir mentre el saig ja s'allunyava en direcció al mercat.

Encara sorprès per aquelles imatges que li havien donat la benvinguda des de la balconada, el constructor va creuar les portes i un petit passadís i va enfilarse les escales que el duïen a la sala on sabia que trobaria el

batlle.

Isí que l'hi va trobar, però no estava sol, sinó que la sala era plena de gom a gom. Baró no va gosar entrar-hi i interrompre la sessió que s'hi estava fent. Semblava que tenien entre mans un assumpte urgent i important, i Baró es va mantenir discretament al pas de la porta. En veure'l, el batlle li va dedicar un gran somriure i amb un gest de la mà li va indicar que s'esperés, que no en tenien per a gaire.

La sala estava ocupada per un grup d'homes, que semblaven enfurismats, que hi havien anat a presentar una denúncia. A una banda hi havia els que reclamaven justícia; al mig, el batlle de Besalú, Guillem Torn, i a l'altra, el noi que havia estat denunciat. Torn atenia les explicacions abrindades d'aquell ciutadà amb túnica blava, tirabuixons a banda i banda de la quipà i una llarguíssima barba que li arribava a mig pit.

—Ha fet la traveta al meu fill i li ha clavat un parell de cops de puny, per darrere i a traïció!

Un jovenet es recargolava de dolor al seu costat mentre amb les mans s'abraçava l'estómac.

—I que no ho negui perquè ho ha vist tothom! —crirava, exaltat, mentre assenyala el grup que l'acompanyava i que van començar a assentir. Els testimonis dirigien les mirades cap a aquell noi lligat de mans que estava entre el sotsveguer i el saig.

—I, a més, no n'ha tingut prou de fer-lo caure que, un cop a terra, li ha clavat una puntada de peu al ventre. Com si fos un gos!

El noiet es tornava a retorçar pel dolor, com si pel sol fet que el seu pare ho hagués verbalitzat, el malestar se li hagués aguditzat. I els homes que l'acompanyaven van aprofitar aquell moment per tornar a insultar i cridar contra l'acusat.

—Està bé, està bé! —El batlle mirava de calmar aquella colla d'indignats—. Silenci, si us plau, silenci!

Guillem Torn era un home alt i corpulent que amb prou feines hi cabia engiponat en una armilla que duia cordada fins a l'últim gafet. Encara tenia una bona quantitat de cabells i el front ample començava a estar solcat d'arrugues. Tenia les faccions de la cara molt marcades i se li feien uns clotets a les galtes que se li veien quan somreia, ja que la barba no era gaire espessa. Ara se l'amanyagava perquè estava amoinat. Sabia que la comunitat jueva tenia les seves pròpies lleis i castigava les transgressions amb penes diverses. Segons li havien explicat, l'adulteri, el joc il·legal, els insults, els robatoris, les baralles i l'incest es podien traduir en la pena de flagel·lació, lapidació, multa, exili, esclavatge o mort.

El batlle va decidir que interpretaria aquell incident com una baralla greu, però, abans de dictar sentència, va voler escoltar altres testimonis:

—Hi ha algú a la sala que hagi presenciat els fets? —va dir amb veu potent i comminatória.

—Jo, senyor.

Un jove decidit que era entre el nombrós

Avançament editorial

Martí Gironell

Martí Gironell (Besalú, 1971) és escriptor i periodista. Entre els seus llibres, destaquen *El pont dels jueus* (2007), del qual ha venut 100.000 exemplars, *La venjança del bandoler* (2008, premi Nèstor Luján), *L'arqueòleg* (2010), *L'últim abat* (2012), *El primer heroi* (2014), *Strappo* (2015) i *La força d'un destí* (2018, premi Ramon Llull).

El pont de Besalú torna a estar al centre de la trama de la nova novel·la de Martí Gironell

■ MANEL LLADÓ

públic es va avançar i, imposant-se a tots els que volien parlar, va dir:

—Jo ho he vist tot de ben a prop perquè anava amb l'acusat. Era al seu costat.

—Digueu el vostre nom i cognom, jove, on éreu exactament i què hi feïeu a l'escenari de la baralla —va exigir el batlle, que començava a estar una mica tip de tota aquella escena, que, comparada amb els assumptes municipals que havia de resoldre, no era tan important.

—Soc Abraham Jucef, senyor. Era al·loc dels fets perquè acompanyava el meu amic, aquí present —va dir l'Abraham amb un to solemne, com creia que l'ocasió exigia, i assenyalant amb un gest ampli l'acusat.

—Bé, doncs, podeu explicar exactament què ha passat?

El batlle seguia el protocol establert, però sense gaire interès. Es tractava d'un afer domèstic, i ell era el primer que pensava que no havia de perdre el seu preciós temps en baralles de carrer. Havia vist que Pere Baró era just a la porta i l'havia de rebre com el constructor, tan esperat a Besalú, es mereixia. La construcció del pont era, i seria a partir d'ara, l'assumpte més important a la vila, i el batlle i tots els membres del Consell no podien pas perdre el temps resolent baralles de marrecs.

—Doncs passejàvem tranquil·lament, xerrant de les nostres coses, i, de cop i volta, aquest galifardeu —l'Abraham va assenyalar el noi estès a terra que encara es recargolava de dolor— ha fet un comentari i el meu amic se li ha tirat a sobre i li ha clavat una puntada de peu. No sé què li deu haver passat pel cap... És una persona tranquil·la, però ha embogit. No ho entenc

pas...

En sentir aquestes paraules, el batlle va semblar interessar-se momentàniament pel tema i va seguir preguntant:

—I dieu que és el vostre amic?

—Sí, senyor. Som amics des de ben petits. No l'havia vist reaccionar mai així, però és el que ha passat. Em sap greu perjudicar-lo, però no puc pas dir una mentida davant d'aquest honorable tribunal —va afegir l'Abraham acompanyant les paraules amb una reverència ampul·losa un xic massa afectada.

—Si, tot i ser amics, testifiqueu en contra seu, és segur que esteu dient la veritat. Us agraeixo el coratge i la sinceritat, Abraham —va dir el batlle mentre s'amanyagava la barba i pensava en la sentència. Volia posar fi a tot allò i anar a rebre Baró, que s'impacientava.

Després d'uns moments de reflexió davant d'un públic que esperava impacient i en respectuós silenci les paraules del batlle, l'home, que es va aixecar, va concloure:

—L'únic que puc fer és imposar a l'acusat una multa, una *qena* que en diríeu vosaltres, de setanta sous i l'*abdut*, és a dir, enviar-lo a treballar a les obres de reconstrucció del pont, que ja estan a punt de començar, a les ordres del mestre Pere Baró.

—I va assenyalar el constructor, que, dret a la porta, s'esperava.

L'acusat era un jove jueu, petit i rabassut, de no més de quinze anys, que va escoltar la condemna amb un somriure sorneguer tot i que amb un posat cautelós.

—Però abans d'aixecar la sessió voldria saber si l'acusat vol dir res.

El batlle va fer un gest que el convidava a defensar-se. El noi va callar.

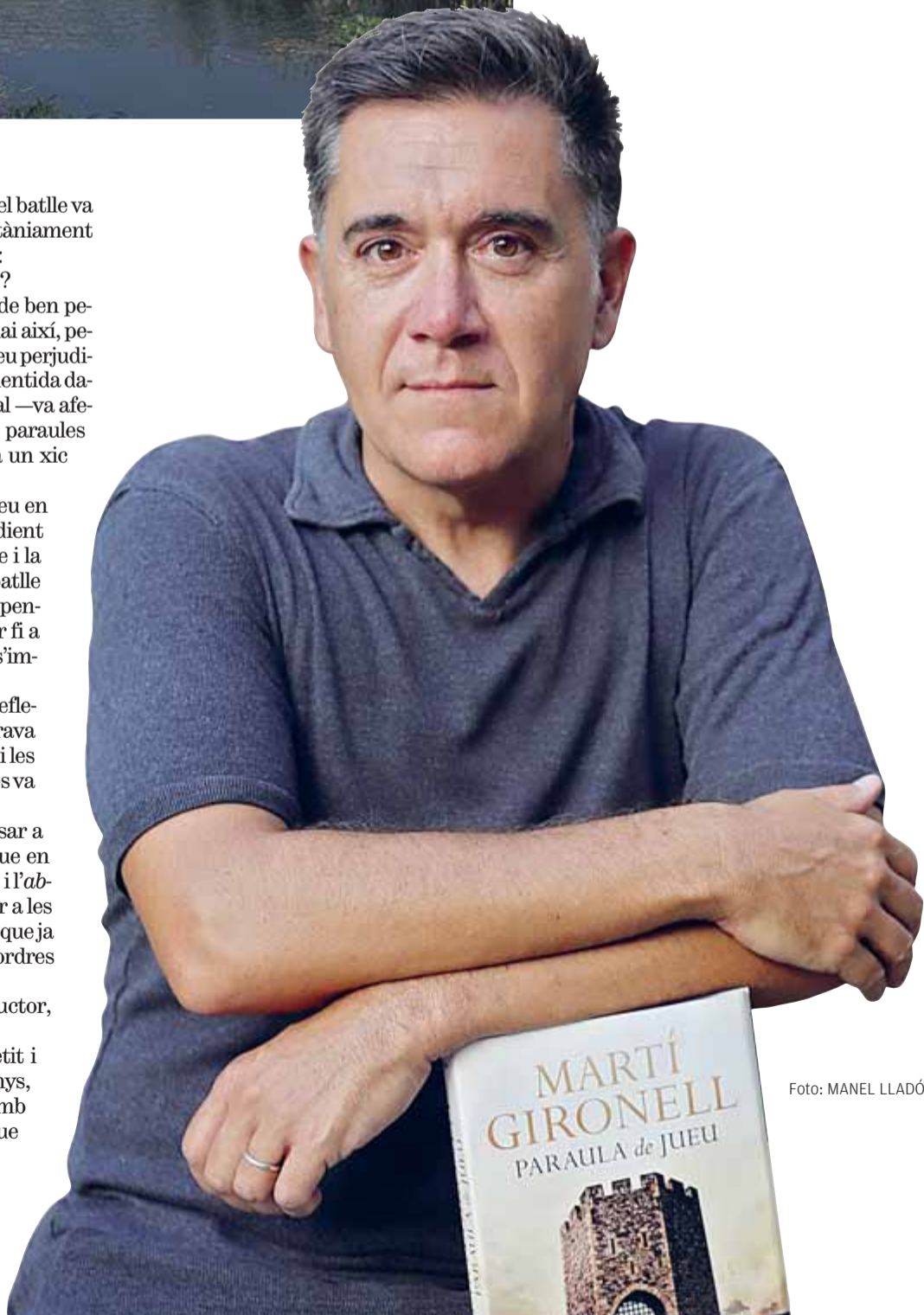

Foto: MANEL LLADÓ

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'ANC i Òmnium es mobilitzaran pel judici als síndics

■ Els encausats lamenten a la UCE la voluntat d'aterrorir la comunitat acadèmica ■ Paluzie vol denunciar-ho a fora

Elisenda Paluzie, en un moment del debat virtual d'ahir a la UCE ■ EL PUNT AVUI

Òscar Palau
PRADA

Les grans entitats sobiranes organitzaran mobilitzacions pel judici als síndics electorals de l'1-O. Així ho van avançar ahir la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, i el vicepresident d'Òmnium, Marcel Mauri, en un acte virtual a la Universitat Catalana d'Estiu sobre un dels processos judicials al sobiranisme que més desapercbut ha passat, el del jutjat número 16 de Barcelona contra els cinc síndics que el Parlament va nomenar el 6 de setembre del 2017, un cop aprovada la llei del referèndum, per fer la supervisió electoral de l'1-O. "El 4 i 5 de novembre serà el judici, esperem que ja hi hagi més activitat tot i la Covid-19 i organitzem entre tots una gran mobilització", indicava Paluzie, que compta amb el suport d'altres col·lectius pels drets civils, i fins i tot un grup de treball pels encausats. "Hi serem, només faltaria", asseverava Mauri.

Els acusats, denunciats ja per la fiscalia aquell 14-S, afronten peticions de presó de dos anys i nou mesos per desobediència i usurpació de funcions, a més de multes i inhabilitacions, després que la malversació hagi caigut en la instrucció. De fet, Paluzie ja instava a "preparar-se"

per, si són condemnats, de seguida dur el cas "internacionalment molt més enllà", a òrgans jurisdiccionals de drets humans. "És molt escandalós, clama al cel, tant o més que Sánchez i Cuixart", cloïa.

Dos dels encausats lamentaven ahir la "persecució" patida, que atempta contra la llibertat acadèmica. "És una acusació desproporcionada i escandalosa, el primer cas conegut a Europa en què s'obliga un òrgan electoral a renunciar a les funcions a través de l'amenaça de presó", lamentava Josep Pagès. "Pretenen atemorir la comunitat acadèmica perquè no s'impliqui en el futur en cap iniciativa que tingui a veure amb facilitar l'autodeterminació", denunciava Tània Verge, que subratllava el suport rebut de les associacions acadèmiques dels Estats Units, el Canadà o el Regne Unit. A més, lamentava la "complicitat incomprensible" dels rectorats de les seves universitats, que han evitat mullar-se per ells tot i l'"aclaparador suport" que els han donat tots els claustres. "Hi ha hagut una voluntat d'assenyalament i persecució dels acusats, quedant al marge de convocatòries i concursos a nivell estatal", deia també Mauri, que només veu referents similars a Hongria o Turquia. ■

El dilema de si tornarien a fer igual

Paluzie admetia que havia estat molt crítica quan els síndics van renunciar al càrrec, tot just dos dies després que el TC els amenacés amb multes de 12.000 euros diaris a cadascun, i més 6.000 als substituïts i síndics de zona. Per això ahir els preguntava si tornarien a actuar igual. Tots dos admetien que va ser "tristíssim i molt dur", si bé a

instàncies del govern, per evitar mals majors. "Les decisions han de ser col·lectives, i seria coherent tornar-se a retirar si ho demanés", deia Verge. "La majoria d'actuacions ja s'havien fet, i es passava el relleu del control a observadors internacionals, però ara intentaria convèncer més intensament els que ens ho van demanar", justificava Pagès.

Els nostres
ESTALVIS són l'eina
per a la recuperació.
Els necessitem ARA.

 ACM Associació
Catalana
de Municipis
La força del
municipalisme ets tu

Els Ajuntaments
reclamem al govern
espanyol poder
disposar dels
nostres estalvis per
fer front a la crisi.

www.elsnostrestalvis.cat

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'afer Puig i el cas 100.2, més asos contra el suplicatori

■ Els eurodiputats confien que el veredict de belga i el canvi de regles del Suprem pels presos decanti a favor el litigi, a l'eurocambra o al TJUE ■ Veuen sense recorregut cap nou intent d'extradició

Òscar Palau
PRADA

Per als exiliats polítics del procés, hi haurà un abans i un després de la sentència del 7 d'agost en què la justícia belga denega l'extradició a l'Estat espanyol de l'exconseller de Cultura Lluís Puig al·legant que el Tribunal Suprem no era competent per reclamar-lo, ni per jutjar-lo, ni que només fos pel delict de malversació. El pronunciament, que crea jurisprudència aplicable a la resta d'exiliats perquè de fet cap dels quals tenia l'aforament que hauria justificat un judici en la més alta instància, ha provocat entre ells un gran sospir d'alleujament, perquè consideren que esgota *de facto* qualsevol nou intent d'extradició que pugui intentar el jutge Pablo Llarena —llevat que s'anul·li el judici a l'1-O i reiniciïn el procediment, fet altament improbable— i treu l'espasa de Dàmocles que pesava sobre ells des que van marxar de Catalunya. “La convicció l'havíem tingut sempre, però la certesa la tenim des del dia 7: s'ha acabat l'escenari de l'extradició”, han assenyalat aquests dies fonts de la defensa, que no es conformarà amb això i seguirà a l'atac, exigint que els eurodiputats puguin fer la seva feina amb facultats plenes, i per tant se'ls deixi entrar a l'Estat.

Pendent del pronunciament del tribunal d'apel·lació belga, en tot cas la sentència de Puig obre perspectives del tot noves en un altre procediment en ple debat, la tramitació del suplicatori dels eurodiputats Carles Puigdemont, Toni Comín i Clara Ponsatí. Fins ara, eren conscients que seria molt difícil que no prosperés, ja que tot just tenien el suport d'uns 150 escons de 751, i donaven per fet que els grups popular i socialista hi votarien a favor, amb la qual cosa gairebé es conformaven amb un “resul-

Els eurodiputats Carles Puigdemont, Clara Ponsatí i Toni Comín han estat aquesta setmana a la Catalunya del Nord ■ Ò.P.J.

Al·legacions a punt per a l'altre procés en marxa

En paral·lel al suplicatori, Puigdemont i Comín tenen previst presentar al·legacions abans del 31 d'agost al TJUE pel recurs que van presentar fa un any contra el Parlament Europeu quan d'entrada no els va acceptar com a eurodi-

putats, a instàncies del Suprem espanyol. Respondran així als arguments de la defensa presentats pels serveis jurídics de la cambra. Al seu cas, encara s'hi afegeix el d'Oriol Junqueras, que a partir del setembre ha de tenir

un veredict al Tribunal General de la UE, d'última instància. Junqueras confia que li doni la raó i el reconegui com a eurodiputat, després de la sentència a favor del TJUE al desembre, en què el Suprem no es va donar per al·ludit.

“tat digne” que els permetés una certa “victòria política” en el debat al ple. Però ara la situació ha canviat, sobretot per a Puigdemont i Comín, que penguin de la mateixa justícia belga i que, per cert, ja havien plantejat un argument similar a la cambra quan li reclamaven que els acceptés com a eurodiputats. Ara continuen sense veure-ho fàcil, però tenen molta més “munició” per fer decantar a favor la votació. “Hi ha el risc que el Parlament Europeu doni curs a un suplicatori que acabi en mans d'un jutge belga que ja sabem que dirà que en allò el Suprem no era competent, i això els deixa en una situació molt incòmoda”, constaten les mateixes fonts. “I abans de fer el ridícul s'ho pensaran tres vegades”, desta-

quen, en al·lusió, per exemple, als belgues, que estarien votant contra el criteri emès pels seus jutges.

De moment, l'argumentari que preparen “és molt jurídic”, afirmen, perquè volen que els eurodiputats “ho puguin treballar des d'una perspectiva molt tècnica”. I encara hi preveuen afegir més arguments per provar l'arbitrarietat d'una justícia espanyola que actuaria amb l'únic i venjatiu fi d'engarjolalarlos: la seva manera de fer amb els presos polítics ja sentenciats a Catalunya. Per exemple, el fet que el Suprem, fa unes setmanes, s'arrogués, en una resolució sense precedents, la potestat per decidir sobre els permisos de treball dels presos, emparats per l'article 100.2 de la llei penitenciària, que fins ara

sempre decidia l'audiència provincial. O que una jutgessa no els hagi permès gaudir del tercer grau malgrat que s'ha pronunciat a favor que el tinguin, en espera d'un recurs final al mateix Suprem.

Al desembre al ple, o no
Després del parèntesi causat per la Covid-19, la comissió d'afers legals que du el cas —presidida, per cert, per un eurodiputat de Cs, Adrián Vázquez— reprendrà l'activitat amb un primer debat intern al setembre. Després, s'hi donarà audiència als tres afectats i, encara a porta tancada, en una darrera reunió emetrà un informe amb una recomanació a favor o en contra d'atorgar el suplicatori, que en principi s'ha d'acabar debatent i votant en el ple al desem-

bre, tot i que altres fonts confien que ni tan sols calgui arribar a aquest punt.

Però és que, fins i tot si al final s'aprova —fet que no els impediria seguir com a eurodiputats, però sí que els manlleva l'immunitat de què gaudeixen ara per moure's per dins la UE—, encara els quedaria una última carta, un recurs davant el Tribunal de Justícia de la UE, que confien que no es pronunciarà contra la resolució belga ni, sobretot, contra l'element clau en què s'ha basat: el dictamen vinculant del Grup de Treball sobre Detencions Arbitràries de l'ONU, que l'any passat va exigir l'alliberament dels presos polítics adduint, entre altres irregularitats, que no els havia jutjat un tribunal competent. “El dret al jutge natural és fonamental, és l'únic tema procedimental que forma part de la Declaració Universal dels Drets Humans”, destaquen des de la defensa. I és que, al capdavant, la conclusió sempre serà la mateixa: “La decisió de Lluís Puig predetermina la resta; en el pitjor dels casos, acabarà a la taula del mateix jutge i dirà que no els extradeix.” ■

POLÍTICA

Aragonès avala confrontació i diàleg intel·ligent

El vicepresident del govern, Pere Aragonès, va avalar ahir tant la via de la confrontació com la del diàleg amb l'Estat espanyol, que “sempre han de ser intel·ligents”, en resposta al que va dir el president de la Generalitat a l'exili, Carles Puigdemont, en una intervenció divendres a Prada, quan va defensar que “l'única via transitable realista”, i que no genera “falses il·lusions”, és la gestió d'una “confrontació intel·ligent”. Sí que va coincidir amb el líder de JxCat que cal una “estratègia consensuada i compartida” entre les diferents forces independentistes. Per al també coordinador nacional d'ERC, els republicans han estat la formació que ha explicat sempre que l'estratègia passa per “sumar àmplies majories”, “enfortir les institucions i internacionalitzar la causa” del conflicte polític. Aragonès també va reiterar que els pròxims comicis els ha de convocar el president de la Generalitat, i no el jutge Manuel Marchena amb una possible inhabilitació de Quim Torra. ■ REDACCIÓ

POLÍTICA

Recurs de Romeva i Junqueras per tenir el tercer grau

Els presos polítics republicans Oriol Junqueras i Raül Romeva, com van fer Josep Rull, Jordi Turull i l'exlíder de l'ANC Jordi Sánchez, han presentat un recurs contra la interlocutòria del jutjat de vigilància penitenciària número 5 de Catalunya que avala la classificació penitenciària del tercer grau però els manté a la presó en espera de la decisió del Tribunal Suprem. En l'escrit demanen que se'ls aixequi aquesta suspensió i consideren que “s'extralimita” amb la seva decisió, i ho fa sense “empara jurídic” ni és “ajustada a dret”. En aquest sentit recorden que la fiscalia no va sol·licitar una suspensió del tercer grau *sine die*, sinó fins que es resolgués el seu escrit, que precisament aquesta setmana en donar per bona la seva progressió penitenciària. La defensa també argumenta que la jutgessa “confor” les diferents fases processals, ja que manté la suspensió malgrat que ha avalat el tercer grau dels presos, en una resolució contra la qual la fiscalia encara no ha presentat recurs. ■ REDACCIÓ